

## II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ  
ÚNIE

## EURÓPSKA KOMISIA

## OZNÁMENIE KOMISIE

## o dohľade nad trhom s výrobkami predávanými online

(Text s významom pre EHP)

(2017/C 250/01)

## Obsah

|                                                                                            |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ÚVOD .....                                                                                 | 2  |
| ČASŤ A. PLATNÝ PRÁVNÝ RÁMEC PRE VÝROBKÝ PREDÁVANÉ ONLINE .....                             | 3  |
| 1. POJEM „UVEDENIE NA TRH“ V KONTEXTE ONLINE PREDAJA .....                                 | 4  |
| 1.1. Pojem „uvedenie na trh“ vo všeobecnosti .....                                         | 4  |
| 1.2. Pojem „uvedenie na trh“ v elektronickom obchode .....                                 | 5  |
| 2. ÚLOHY A POVINNOSTI ORGÁNOV DOHLADU NAD TRHOM .....                                      | 6  |
| 3. ÚLOHY A POVINNOSTI HOSPODÁRSKÝCH SUBJEKTOV .....                                        | 6  |
| 3.1. Producenti, výrobcovia, splnomocnení zástupcovia, dovozcovia a distribútori .....     | 6  |
| 3.2. Poskytovatelia logistických služieb .....                                             | 6  |
| 3.2.1. Úlohy poskytovateľov logistických služieb v dodávateľskom reťazci online .....      | 6  |
| 3.2.2. Povinnosti poskytovateľov logistických služieb v online dodávateľskom reťazci ..... | 7  |
| 3.3. Ďalšie relevantné subjekty .....                                                      | 9  |
| 3.3.1. Deklarant podľa Colného kódexu Únie .....                                           | 9  |
| 3.3.2. Online poskytovatelia sprostredkovateľských služieb .....                           | 9  |
| 3.3.3. Poskytovatelia poštových služieb .....                                              | 11 |
| ČASŤ B. PRAKTICKÉ ASPEKTY DOHLADU NAD TRHOM PRE VÝROBKÝ PREDÁVANÉ ONLINE .....             | 11 |
| 1. VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRE DOHLAD NAD TRHOM .....                                             | 11 |
| 2. STRATÉGIA A PLÁNOVANIE DOHLADU NAD ONLINE TRHOM .....                                   | 12 |
| 3. ORGANIZÁCIA DOHLADU NAD ONLINE TRHOM .....                                              | 12 |
| 4. OSOBITNÉ ZNAKY A POTREBY ONLINE PREŠETROVANÍ .....                                      | 13 |
| 5. NÁPRÁVNÉ OPATRENIA SÚVISIACE S VÝROBKAMI PREDÁVANÝMI ONLINE .....                       | 14 |
| 5.1. Nápravné opatrenia, ktoré závisia od sídla hospodárskeho subjektu .....               | 14 |
| 5.1.1. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v jurisdikcii príslušného orgánu .....           | 14 |
| 5.1.2. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v EÚ, ale mimo jurisdikcie daného orgánu .....   | 14 |
| 5.1.3. Ak sa hospodársky subjekt nachádza mimo EÚ .....                                    | 15 |
| 5.2. Nápravné opatrenia špecifické pre výrobky predávané online .....                      | 15 |

|                                                                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ČASŤ C – ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽOV A PODNIKOV O BEZPEČNOSTI A SÚLADU VÝROBKOV PREDÁVANÝCH ONLINE S PRÁVNymi PREDPISMI ..... | 16 |
| 1. ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽOV .....                                                                                          | 16 |
| 1.1. Čo je pre spotrebiteľov užitočné vedieť? .....                                                                                       | 17 |
| 1.2. Ako by mali členské štáty informovať spotrebiteľov o posudzovaní aspektov bezpečnosti výrobkov pri nákupe online? .....              | 17 |
| 1.2.1. Webové sídla orgánov .....                                                                                                         | 17 |
| 1.2.2. Využívanie médií a informačných kampaní .....                                                                                      | 18 |
| 1.2.3. Systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov .....                                                                              | 18 |
| 2. ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI PODNIKOV .....                                                                                               | 18 |

## ÚVOD

Internet zmenil spôsob, akým spotrebiteľia nakupujú a akým podniky inzerujú a predávajú svoje tovary a služby. Elektronický obchod umožňuje spotrebiteľom a podnikom komunikovať odlišne a zlepšuje podmienky pre spotrebiteľov z dôvodu nižších online cien a väčšieho výberu<sup>(1)</sup>. Elektronický obchod zaznamenáva rýchly rast a má potenciál výrazne prispieť k cieľom Európskej únie (EÚ) v oblasti rastu<sup>(2)</sup>.

Rozvoj elektronického obchodu však predstavuje určité výzvy, pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a iných koncových používateľov pred nebezpečnými nepotravinárskymi výrobkami a/alebo výrobkami, ktoré nespĺňajú požiadavky stanovené v harmonizačných právnych predpisoch Únie o výrobkoch (ďalej len „nevyhovujúce výrobky“) (3). V tejto súvislosti a v porovnaní s režimom offline čelia orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch mnohým ťažkostiam, napríklad:

- i) problémom týkajúcim sa sledovania výrobkov ponúkaných na predaj online a identifikácie zodpovedných hospodárskych subjektov,
- ii) zvýšeniu počtu hospodárskych subjektov nachádzajúcich sa mimo územia EÚ, ktoré ponúkajú výrobky na predaj online. Patrí sem priamy predaj spotrebiteľom EÚ a iným koncovým používateľom, preto je presadzovanie pravidiel týkajúcich sa výrobkov náročné,
- iii) ťažkostiam pri vypracúvaní posúdenia rizík alebo bezpečnostných testov z dôvodu chýbajúceho fyzického prístupu k výrobkom,
- iv) problémom pri výbere vzoriek výrobkov na testovanie, keďže podľa príslušných právnych predpisov v niektorých členských štátoch sa neumožňujú nákupy online alebo anonymné nakupovanie (napr. fiktívne nakupovanie),
- v) ťažkostiam pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov) (4), ako aj nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh (5) v online prostredí,
- vi) nedostatočnej informovanosti spotrebiteľov a podnikov o nákupe a predaji bezpečných výrobkov online, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Cieľom tohto oznámenia je pomôcť orgánom členských štátov pri presadzovaní právnych predpisov EÚ o bezpečnosti nepotravinárskych výrobkov a o ich súlade s právnymi predpismi. Tento dokument sa vzťahuje na hmotný tovar a je z neho vylúčený nezabudovaný softvér a aplikácie. Toto oznámenie sa týka uplatňovania smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadenia (ES) č. 765/2008, dvoch hlavných legislatívnych aktov, ktorými sa riadi dohľad nad trhom a bezpečnosť a súlad výrobkov s právnymi predpismi pri online predaji. V tomto oznámení sa stanovujú aj osvedčené postupy pre dohľad nad trhom s výrobkami predávanými online a pre komunikáciu s podnikmi a spotrebiteľmi.

(1) V štúdií spotrebiteľského trhu z roku 2011, ktorú vypracovala spoločnosť Civic Consulting o fungovaní elektronického obchodu a metódach internetového marketingu a predaja pri maloobchodnom predaji tovaru, sa odhaduje, že jednotný trh elektronického obchodu EÚ, v ktorom má elektronický obchod podiel 15 %, by priniesol prospech z hľadiska podmienok pre spotrebiteľov (z nižších cien a väčšieho výberu spotrebiteľov na internete) vo výške 204,5 miliardy EUR ročne.

(2) Podľa údajov z roku 2015, 65 % osôb, ktoré využívali internet na súkromné účely, nakupovalo v priebehu roka aj tovary alebo služby online. Zdroj: Eurostat.

(3) Pozri oznámenie Komisie – Modrá príručka na vykonávanie pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov 2016, Ú. v. EÚ C 272, 26.07.2016.

(4) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (Ú. v. ES L 011, 15.1.2002, s. 4).

(5) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

Lepšie presadzovanie pravidiel EÚ pre výrobky predávané online prispieva k zaistieniu bezpečnosti nepotravinárskych výrobkov a ich súladu s právnymi predpismi, a ďalej prispieva k ochrane zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v rámci EÚ. Lepšia bezpečnosť výrobkov a ich súlad s právnymi predpismi v rámci elektronického obchodu zvyšujú dôveru v online trhy a vedú k rozvoju elektronického obchodu. Lepšie presadzovanie takisto pomáha zabezpečiť rovnaké podmienky medzi hospodárskymi subjektmi v tradičných a online dodávateľských reťazcoch, ako aj medzi subjektmi nachádzajúcimi sa v EÚ a mimo nej. Toto oznámenie preto prispieva k jednej z priorít Komisie: k ďalšiemu rozvoju jednotného digitálneho trhu.

Toto oznámenie je adresované členským štátom a Islandu, Lichtenštajnsku a Nórsku ako signatárom Dohody o Európskom hospodárskom priestore<sup>(6)</sup> (EHP). Odkazy na EÚ, Úniu alebo jednotný trh by sa preto mali chápať ako odkazy na EHP alebo na trh EHP.

Cieľom tohto oznámenia je prispieť k lepšiemu pochopeniu právnych predpisov EÚ o výrobkoch a k jednotnejšiemu a ucelenejšiemu uplatňovaniu týchto právnych predpisov, pokiaľ ide o výrobky predávané online. Zohľadňujú sa v ňom rokovania s orgánmi a zainteresovanými stranami členských štátov v rámci procesu spolupráce, ktorý trval od roku 2013 do roku 2016.

Toto oznámenie slúži len ako usmerňovací dokument – právne záväzné je len samotné znenie právnych predpisov Únie. Jeho cieľom je poskytnúť poradenstvo na základe existujúcich spoločných skúseností a osvedčených postupov. Informácie majú len všeobecný charakter a nie sú určené pre konkrétne osoby ani konkrétne subjekty.

Len Súdny dvor Európskej únie je oficiálne oprávnený poskytovať výklad práva EÚ. Názory vyjadrené v tomto dokumente nemôžu predurčovať stanovisko, ktoré by Európska komisia mohla zaujať pred Súdnym dvorom. Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v mene Európskej komisie nie je zodpovedná za akékoľvek použitie nasledujúcich informácií.

Keďže toto oznámenie odráža súčasný stav v čase vypracovania, poskytnuté usmernenia sa môžu neskôr zmeniť.

#### ČASŤ A. PLATNÝ PRÁVNÝ RÁMEC PRE VÝROBKÝ PREDÁVANÉ ONLINE

V časti A sú poskytnuté usmernenia o uplatňovaní smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadenia (ES) č. 765/2008 na výrobky<sup>(7)</sup> predávané online.

Účelom smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov je zabezpečiť, aby boli výrobky uvádzané na trh Únie bezpečné. Stanovujú sa v nej požiadavky na organizáciu a vykonávanie dohľadu nad trhom v oblasti zdravotných a bezpečnostných aspektov nepotravinárskych spotrebných výrobkov. Patria sem výrobky, ktoré sú spotrebiteľom dodávané alebo sprístupnené na použitie ako súčasť poskytovania služieb. Vztahujú sa na všetky nepotravinárske spotrebné výrobky, pokiaľ v právnych predpisoch EÚ o bezpečnosti dotknutých výrobkov neexistujú konkrétne ustanovenia týkajúce sa rovnakého cieľa<sup>(8)</sup>. V dôsledku toho smernica funguje ako záchranná sieť, pretože zahŕňa spotrebné výrobky, na ktoré sa nevzťahujú konkrétnejšie ustanovenia právnych predpisov EÚ o výrobkoch.

V nariadení (ES) č. 765/2008, ktorého cieľom je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany verejného zdravia a bezpečnosti vo všeobecnosti, zdravia a bezpečnosti používateľov na pracovisku, životného prostredia atď., sa stanovujú požiadavky na organizáciu a vykonávanie dohľadu nad trhom so všetkými spotrebnými a nespotrebnými výrobkami, na ktoré sa vzťahujú harmonizačné právne predpisy Únie o výrobkoch<sup>(9)</sup>. Nariadenie (ES) č. 765/2008 sa uplatňuje na všetky výrobky,

<sup>(6)</sup> Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

<sup>(7)</sup> Podľa článku 2 písm. a) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov je „výrobok“ vymedzený ako akýkoľvek výrobok tiež v rámci poskytovania služby, ktorý je určený pre spotrebiteľov, alebo na základe racionálne predvídateľných podmienok je pravdepodobné, že ho spotrebiteľia budú používať, dokonca aj keď nie je pre nich určený a je dodaný alebo k dispozícii, buď za odmenu alebo nie, v rámci obchodnej činnosti nezávisle na tom, či je nový, používaný alebo obnovený. Podľa článku 15 ods. 4 nariadenia (ES) č. 765/2008 je „výrobkom“ vyrobená látka, prípravok alebo tovar, ktorý je iný ako potravina, krmivo, živé rastliny a zvieratá, výrobky ľudského pôvodu a výrobky z rastlín a zvierat priamo sa vzťahujúce na ich budúce rozmnožovanie.

<sup>(8)</sup> Článok 1 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(9)</sup> Neúplný zoznam harmonizačných právnych predpisov Únie o výrobkoch sa nachádza v prílohe I oznámenia Komisie C(2016) 1958 final z 5. apríla 2016, *Modrá príručka na vykonávanie pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov 2016*, k dispozícii na stránke [http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item\\_id=7326&lang=sk&title=%E2%80%99Blue-Guide%E2%80%99-on-the-implementation-of-EU-product-rules](http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=7326&lang=sk&title=%E2%80%99Blue-Guide%E2%80%99-on-the-implementation-of-EU-product-rules)

pokiaľ v iných pravidlách harmonizačných právnych predpisov Únie neexistujú osobitné ustanovenia s rovnakým cieľom, charakterom alebo účinkom<sup>(10)</sup>. Okrem toho, právne predpisy pre jednotlivé odvetvia sa uplatňujú na online predaj energetických výrobkov<sup>(11)</sup> s cieľom doplniť nariadenie o energetickom označovaní a nariadenie o ekodizajne<sup>(12)</sup>, ktorých cieľom je znížiť spotrebu energie a zabezpečiť informovanie spotrebiteľov.

V záujme uplatniteľnosti smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a nariadenia (ES) č. 765/2008 je v prvom rade potrebné posúdiť, či sa výrobok dodáva alebo nedodáva v rámci obchodnej činnosti. Výrobky sa dodávajú v rámci obchodnej činnosti prostredníctvom online predaja, keď ich na predaj ponúka online prevádzkovateľ<sup>(13)</sup> spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom v EÚ. Výrobky sa vo všeobecnosti ponúkajú na predaj online za úhradu. Bezplatná dodávka výrobkov však za istých podmienok môže takisto predstavovať obchodnú činnosť<sup>(14)</sup>. Predaj medzi spotrebiteľmi (C2C) sa vo všeobecnosti nepovažuje za obchodnú činnosť<sup>(15)</sup>, a preto sa naň nevzťahuje smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov ani nariadenie (ES) č. 765/2008.

Pri online predaji sa za najrelevantnejšie považujú tieto tri hlavné aspekty právneho rámca EÚ:

- pojem „uvedenie na trh“,
- povinnosti orgánov dohľadu nad trhom a
- povinnosti dotknutých hospodárskych subjektov.

Nasledujúce kapitoly obsahujú výklad týchto troch aspektov v súvislosti s online predajom.

## 1. Pojem „uvedenie na trh“ v kontexte online predaja

### 1.1. Pojem „uvedenie na trh“ vo všeobecnosti

Smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nariadenie (ES) č. 765/2008 a harmonizačné právne predpisy Únie sa vzťahujú v rámci svojho príslušného rozsahu pôsobnosti na výrobky, ktoré sa uvádzajú na trh Únie bez ohľadu na techniku predaja vrátane predaja na diaľku a online predaja<sup>(16)</sup>. Bez ohľadu na techniku predaja musia byť preto tieto výrobky pri uvádzaní na trh EÚ bezpečné a v súlade s platnými právnymi predpismi.

V nariadení (ES) č. 765/2008 je pojem „uvedenie na trh“ vymedzený ako „prvé sprístupnenie výrobku na trhu [Únie]“ a pojem „sprístupnenie na trhu“ je vymedzený ako „každá dodávka výrobku určeného na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu [Únie] v priebehu obchodnej činnosti, či už odplatne, alebo bezodplatne“<sup>(17)</sup>. Tieto pojmy majú právne dôsledky z hľadiska určenia zodpovedných hospodárskych subjektov<sup>(18)</sup> a ich príslušných povinností v rámci harmonizačných právnych predpisov Únie o výrobkoch, ktoré sú podrobne objasnené v Modrej príručke<sup>(19)</sup>.

V smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa nepoužíva pojem „prvé sprístupnenie na trhu“ a bez rozdielu sa používajú pojmy „uvedenie na trh“, „dodávka“ a „sprístupňovať“ bez vymedzenia ktoréhokoľvek z týchto pojmov<sup>(20)</sup> <sup>(21)</sup>. V smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sú hospodárske subjekty identifikované na základe toho, či ich činnosť ovplyvní bezpečnostné vlastnosti výrobkov<sup>(22)</sup>. V rámci smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov by sa zároveň

<sup>(10)</sup> Odôvodnenie 5 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(11)</sup> Pozri napr. delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 518/2014 z 5. marca 2014 o označovaní energeticky významných výrobkov na internete štítkami.

<sup>(12)</sup> Prehľad harmonizačných právnych predpisov so stanovením požiadaviek na energeticky účinné výrobky je k dispozícii na stránke <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-efficient-products>.

<sup>(13)</sup> Online prevádzkovatelia sú výrobcovia, producenti, dovozcovia alebo distribútori, ako je vymedzené v smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a v nariadení (ES) č. 765/2008, ktorí pôsobia online.

<sup>(14)</sup> Článok 2 písm. a) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a článok 2 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(15)</sup> Napriek tomu to, či sa výrobok C2C predávaný medzi spotrebiteľmi dodáva alebo nedodáva v rámci obchodnej činnosti, sa musí posúdiť v každom prípade jednotlivo, pričom je potrebné zohľadniť všetky relevantné kritériá, ako je pravidelnosť dodávok a zámer dodávateľa atď.

<sup>(16)</sup> Odôvodnenie 7 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(17)</sup> Článok 2 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(18)</sup> Napríklad dovozca je hospodársky subjekt, ktorý uvádza výrobky na trh, pričom distribútor je hospodársky subjekt, ktorý ich sprístupňuje na trhu, pozri článok 2 ods. 5 a 6 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(19)</sup> Oznámenie Komisie C(2016) 1958 final.

<sup>(20)</sup> Napríklad článok 1 ods. 1, článok 2 písm. a), článok 3 ods. 1, článok 5 ods. 2 a 3. Okrem toho, v smernici o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa v tejto súvislosti odkazuje aj na „dodávku“ (napr. článok 2 písm. a), článok 5 ods. 1 tretí pododsek, článok 5 ods. 2 a odôvodnenie 6.

<sup>(21)</sup> Vymedzenia pojmov stanovené v nariadení (ES) č. 765/2008 nemôžu byť transponované *mutatis mutandis* na účely smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(22)</sup> Napríklad vymedzenie pojmu „výrobca“ zahŕňa „odborníkov v dodávateľskom reťazci, pokiaľ ich činnosť môže ovplyvniť bezpečnostné vlastnosti výrobku“, zatiaľ čo „distribútor“ znamená „akéhokoľvek odborníka v dodávateľskom reťazci, ktorého činnosť neovplyvňuje bezpečnostné vlastnosti výrobku“.

mohlo usudzovať, že pojem „uviedenie na trh“ zahŕňa rôzne stupne dodávateľského reťazca, a to „prvé“ sprístupnenie výrobku na trh a takisto následné sprístupnenie (napríklad distribútorom) alebo dodanie (napríklad v rámci poskytovania služby <sup>(23)</sup>).

V dôsledku toho musia byť výrobky, na ktoré sa vzťahujú harmonizačné právne predpisy Únie, a výrobky, na ktoré sa vzťahuje smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, bezpečné od okamihu ich prvého sprístupnenia na trhu Únie <sup>(24)</sup>.

## 1.2. Pojem „uviedenie na trh“ v elektronickom obchode

V obchodných modeloch elektronického obchodu sa výrobky môžu dostať k spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom prostredníctvom rôznych kanálov.

a) Výrobca <sup>(25)</sup>, dovozca <sup>(26)</sup>, distribútor <sup>(27)</sup> alebo producent <sup>(28)</sup> má sídlo v EÚ

Ak má výrobca, dovozca, distribútor alebo producent sídlo v EÚ, odlišuje sa iba technika predaja <sup>(29)</sup> v porovnaní s prípadmi, keď boli výrobky ponúkané v tradičných kamenných obchodoch. Výrobky ponúkané na predaj online spotrebiteľom a iným koncovým používateľom na trhu Únie od výrobcov, dovozcov, distribútorov alebo producentov so sídlom v EÚ sa považujú za výrobky uvedené na trh Únie. Je preto potrebné, aby boli v súlade s platnými právnymi predpismi EÚ o výrobkoch.

b) Výrobca <sup>(30)</sup>, dovozca <sup>(31)</sup>, distribútor <sup>(32)</sup> a producent <sup>(33)</sup> majú sídlo mimo EÚ

Právne predpisy EÚ o výrobkoch sa vzťahujú aj na prípady, keď sa online predajcovia so sídlom mimo EÚ zameriavajú na spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v EÚ. Preto ak majú producent, výrobca, dovozca a distribútor sídlo mimo EÚ, je potrebné najprv určiť, či je ponuka online predajcu so sídlom mimo EÚ zameraná na spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v rámci EÚ s cieľom posúdiť, či sa výrobok uvádza na trh Únie.

Toto posúdenie sa musí vykonať jednotlivo pre každý prípad, pričom sa zisťuje, či je z webového sídla a celkovej činnosti online predajcu zjavné, že má v úmysle predávať výrobky spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom v členských štátoch. Pozornosť by sa mohla venovať týmto aspektom: medzinárodný charakter činnosti, používanie jazyka a meny (napríklad eura) členských štátov, názov domény zaregistrovaný v jednom z členských štátov, geografické oblasti, do ktorých je možné odoslať zásielku <sup>(34)</sup>.

Ak online prevádzkovateľ zasiela zásielky na adresy v EÚ, akceptuje od spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v EÚ meny používané v EÚ ako platbu za výrobok a používa niektorý jazyk EÚ, prevádzkovateľ nasmeroval svoje činnosti na spotrebiteľov EÚ alebo iných koncových používateľov v EÚ.

Fyzické vybavenie objednávky pre spotrebiteľov alebo iných koncových používateľov v EÚ týkajúce sa výrobku od daného online predajcu so sídlom mimo EÚ vrátane poskytovateľa logistických služieb bez ohľadu na to, či má sídlo v EÚ alebo mimo nej <sup>(35)</sup>, poskytuje nevyvrátené potvrdenie o tom, že výrobok sa uvádza na trh EÚ. Orgány členských štátov sú oprávnené prijať potrebné opatrenia pred fyzickým vybavením objednávky, ako to vyplýva zo znenia smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ako aj nariadenia 765/2008 <sup>(36)</sup>.

<sup>(23)</sup> Článok 2 písm. a) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(24)</sup> Pozri najmä článok 3 ods. 1 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(25)</sup> V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(26)</sup> V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(27)</sup> V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(28)</sup> V zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(29)</sup> V odôvodnení 7 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa objasňuje, že táto smernica by sa mala uplatňovať na výrobky bez ohľadu na techniku predaja vrátane predaja na diaľku a elektronického predaja.

<sup>(30)</sup> V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(31)</sup> V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(32)</sup> V zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(33)</sup> V zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(34)</sup> Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 12. júla 2011 vo veci C-324/09, L'Oréal/eBay, bod 65 a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 7. decembra 2010 v spojených veciach C-585/08 a C-144/09 Peter Pammer/Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG, C-585/08, a Hotel Alpenhof GesmbH/Oliver Heller, C-144/09.

<sup>(35)</sup> Viac informácií o poskytovateľoch logistických služieb je uvedených v oddiele 3.2 tohto oznámenia.

<sup>(36)</sup> Napríklad v článku 8 ods. 1 písm. d) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa uvádza, že je možné prijať opatrenia pre každý výrobok, ktorý môže byť nebezpečný, na obdobie nevyhnutné pre rôzne hodnotenia bezpečnosti, skúšania a kontroly, dočasne zakázať ich dodávky, ponuky na dodávky alebo ich vystavovanie, pozri tiež článok 16 ods. 2 a článok 15 ods. 4 spolu s článkom 2 ods. 17 nariadenia 765/2008.

Preto ak majú výrobcovia, distribútori alebo producenti sídlo mimo EÚ a svoju ponuku výrobkov smerujú na predaj online na trhu Únie, musia dodržiavať požiadavky platných právnych predpisov EÚ o výrobkoch.

## 2. Úlohy a povinnosti orgánov dohľadu nad trhom

Príslušné orgány v členských štátoch sú zodpovedné za vykonávanie dohľadu nad trhom a oprávnené kontrolovať, či sú výrobky predávané online bezpečné a v súlade s právnymi predpismi EÚ o výrobkoch. Okrem toho, v prípade výrobkov zakúpených v internetových obchodoch prevádzkovaných z tretích krajín a následne dovezených do EÚ sú tieto orgány zodpovedné za kontrolu vonkajších hraníc takisto oprávnené<sup>(37)</sup> zasiahnuť v prípade, keď ide o bezpečnosť výrobkov a ich súlad s právnymi predpismi<sup>(38)</sup>.

## 3. Úlohy a povinnosti hospodárskych subjektov

Predaj výrobkov online vytvára značné rozdiely v porovnaní s kamennými obchodmi z hľadiska techník predaja a použitých dodávateľských reťazcov. V tejto kapitole musia byť analyzované rôzne typy hospodárskych subjektov, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu v dodávateľských reťazcoch výrobkov predávaných online, vzhľadom na platné právne predpisy EÚ a možné opatrenia príslušných orgánov dohľadu nad trhom v oblasti presadzovania práva.

### 3.1. *Producenti, výrobcovia, splnomocnení zástupcovia, dovozovia a distribútori*

Povinnosti producentov a distribútorov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa vzťahujú aj na výrobky predávané online<sup>(39)</sup>. Producenti musia zabezpečiť, aby výrobky, ktoré uvádzajú na trh Únie, boli bezpečné, a distribútori musia náležite konať tak, aby zabezpečili súlad s platnými bezpečnostnými požiadavkami<sup>(40)</sup>. V tejto smernici sa špecifikuje aj široká škála opatrení, ktoré môžu prijať orgány členských štátov v súvislosti s výrobkami, na ktoré sa vzťahuje smernica, a to spôsobom zodpovedajúcim závažnosti rizika a s náležitým zohľadnením zásady bezpečnosti<sup>(41)</sup>.

V harmonizačných právnych predpisoch Únie a nariadení (ES) č. 765/2008 je vymedzená<sup>(42)</sup> každá kategória subjektov zapojených v dodávateľskom reťazci výrobkov: výrobca, splnomocnený zástupca, dovozca a distribútor. Ich konkrétne povinnosti sú vymedzené v harmonizačných právnych predpisoch Únie tak, aby zodpovedali ich úlohe a účasti v dodávateľskom reťazci. Výrobca má najväčšiu mieru zodpovednosti, keďže vyrába výrobok, a preto pozná výrobok a je schopný posúdiť a riadiť všetky potenciálne riziká vo fáze návrhu a výroby. Dovozca<sup>(43)</sup> a distribútor majú menšiu zodpovednosť, keďže nezasahujú do fázy výroby a posudzovania zhody. V modrej príručke je podrobne opísaná každá kategória hospodárskych subjektov a sú v nej obsiahnuté informácie o ich úlohách a povinnostiach. Platí to aj pre online dodávateľský reťazec.

### 3.2. *Poskytovatelia logistických služieb*

#### 3.2.1. *Úlohy poskytovateľov logistických služieb v dodávateľskom reťazci online*

Poskytovatelia logistických služieb predstavujú nový obchodný model, ktorý vznikol na základe elektronického obchodu. Tieto subjekty poskytujú služby ďalším hospodárskym subjektom. Vo všeobecnosti uskladňujú výrobky a po doručení objednávky ich zabalia a odošlú zákazníkovi. Môžu riešiť aj vrátenie zásielok. Na poskytovanie logistických služieb existuje široká škála obchodných modelov. Niektorí poskytovatelia logistických služieb ponúkajú rozsiahle služby, zatiaľ čo iní poskytujú základnú úroveň služieb. Odlíšu sa aj veľkosťou a rozsahom, od globálnych prevádzkovateľov až po mikropodniky.

<sup>(37)</sup> V niektorých prípadoch musia rozhodnutie o zhode a bezpečnosti prijať orgány dohľadu nad trhom, zatiaľ čo v iných prípadoch sú colné orgány a orgány dohľadu nad trhom tá istá organizácia. Závisí to od toho, ako sú vnútroštátne orgány dohľadu nad trhom organizované na vnútroštátnej úrovni.

<sup>(38)</sup> Článok 27 ods. 1 a 3 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(39)</sup> V odôvodnení 7 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa objasňuje, že táto smernica by sa mala uplatňovať na výrobky bez ohľadu na techniku predaja vrátane predaja na diaľku a elektronického predaja.

<sup>(40)</sup> Článok 3 a článok 5 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(41)</sup> Článok 8 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(42)</sup> Vymedzenia pojmov hospodárskych subjektov (výrobca, splnomocnený zástupca, dovozca a distribútor) a ich povinností sa nachádzajú v nariadení (ES) č. 765/2008. Okrem toho, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 768/2008/ES z 9. júla 2008 o spoločnom rámci na uvádzanie výrobkov na trh (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 82) obsahuje modelové ustanovenia, ktoré majú byť zahrnuté do právnych predpisov týkajúcich sa výrobkov a viac ako 10 smerníc tzv. nového prístupu, ktoré už obsahujú tieto štandardné ustanovenia: napr. smernica o bezpečnosti hračiek, smernica o nízkonapäťových zariadeniach, smernica o výbušninách na civilné použitie atď. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0082:0128:en:PDF>. Toto usmernenie sa uplatňuje bez toho, aby ním boli dotknuté konkrétnejšie vymedzenia hospodárskych subjektov a súvisiace požiadavky stanovené v príslušných právnych predpisoch pre jednotlivé odvetvia.

<sup>(43)</sup> Dovozca má však vyššiu mieru zodpovednosti ako distribútor.

Tento nový obchodný model poskytovateľov logistických služieb vyvoláva otázky týkajúce sa ich povinností podľa právnych predpisov EÚ o výrobkoch. Týka sa to najmä prípadu, keď sa hospodársky subjekt dodávajúcí tovar nachádza mimo EÚ a keď bola uzatvorená dohoda o dodávke výrobku priamo medzi týmto hospodárskym subjektom a spotrebiteľom alebo inými koncovými používateľmi v EÚ bez toho, aby niesol zodpovednosť identifikovateľný hospodársky subjekt v rámci EÚ (napríklad dovozca alebo splnomocnený zástupca). V takomto prípade je poskytovateľom logistickej služby často jediný identifikovateľný subjekt v dodávateľskom reťazci v EÚ. Zo skúseností vyplýva, že ich ochota spolupracovať s orgánmi sa výrazne líši.

Výrobky, ktoré ponúkajú online prevádzkovatelia, môžu byť uskladnené poskytovateľmi logistických služieb nachádzajúcimi sa v EÚ s cieľom zaručiť urýchlené doručenie spotrebiteľom a iným koncovým používateľom v EÚ. Výrobky uskladnené takýmto poskytovateľmi logistických služieb by sa mohli považovať za dodané na distribúciu, spotrebu alebo použitie na trhu Únie, a teda uvádzané na trh Únie, najmä ak boli prepustené do voľného obehu pred uskladnením v logistickom centre <sup>(44)</sup>.

### 3.2.2. Povinnosti poskytovateľov logistických služieb v online dodávateľskom reťazci

Na posúdenie prípadných povinností poskytovateľov logistických služieb vyplývajúcich z právnych predpisov EÚ o výrobkoch musia vnútroštátne orgány dohľadu nad trhom vedieť, či je poskytovateľ logistických služieb zodpovedným hospodárskym subjektom v zmysle právnych predpisov EÚ o výrobkoch.

#### 3.2.2.1. Výrobcovia v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo výrobcovia v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Výrobcovia sú vymedzení ako fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába výrobok alebo ktorá dáva výrobok navrhnutý alebo vyrobený a uvádza takýto výrobok na trh pod svojím menom alebo ochrannou známkou <sup>(45)</sup>. Poskytovatelia logistických služieb zvyčajne poskytujú služby v oblasti skladovania, balenia a doručovania výrobkov, ktoré už vyrobil nejaký hospodársky subjekt. Ak sa však poskytovatelia logistických služieb prezentujú ako výrobcovia tým, že svoj názov alebo ochrannú známku umiestnia na výrobky, mali by sa považovať za výrobcov v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

Ak sa poskytovatelia logistických služieb prezentujú ako výrobcovia tým, že svoj názov, ochrannú známku alebo inú odlišujúcu známku umiestnia na výrobok alebo, ak ho obnovia, mali by sa považovať za výrobcov v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov <sup>(46)</sup>. Okrem toho, v súlade s článkom 2 písm. e) bodom iii) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa odborník v dodávateľskom reťazci považuje za výrobcu, pokiaľ jeho činnosť môže ovplyvniť bezpečnostné vlastnosti výrobku <sup>(47)</sup>. Ovplyvnenie bezpečnostných vlastností výrobku znamená najmä zmeniť jeho štruktúru, zloženie alebo prezentáciu spôsobom, ktorý predstavuje riziko pre zdravie a bezpečnosť osôb <sup>(48)</sup>. Ak sa preto poskytovatelia logistických služieb nachádzajú v dodávateľskom reťazci a ich činnosti ovplyvňujú bezpečnostné vlastnosti výrobku, mali by sa považovať za výrobcov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

#### 3.2.2.2. Splnomocnení zástupcovia v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo zástupcovia výrobcov v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 je splnomocnený zástupca každá fyzická alebo právnická osoba usadená v EÚ, ktorá dostala písomné splnomocnenie od výrobcu konať v jeho mene pri konkrétnych úlohách <sup>(49)</sup>. Poskytovatelia logistických služieb môžu byť považovaní za splnomocnených zástupcov, ak sa nachádzajú v EÚ a majú formálne písomné splnomocnenie od hospodárskeho subjektu, ktorý vyrába a predáva tovar, a ktoré ich oprávňuje konať v ich mene pri konkrétnych úlohách.

Aby sa poskytovatelia logistických služieb so sídlom v EÚ považovali za zástupcov výrobcov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, musia byť ako takí osobitne poverení výrobcom z tretej krajiny <sup>(50)</sup>.

<sup>(44)</sup> Zámerom tohto vysvetlenia nie je riešiť otázky zodpovednosti sprostredkovateľa a pojem online prevádzkovateľ použitý v tomto kontexte nemusí zahŕňať týchto sprostredkovateľov.

<sup>(45)</sup> Článok 2 bod 3 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(46)</sup> Článok 2 písm. e) bod i) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(47)</sup> Článok 2 písm. e) bod iii) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(48)</sup> Pozri článok 2 písm. b) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(49)</sup> Článok 2 bod 4 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(50)</sup> Článok 2 písm. e) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

### 3.2.2.3. Dovožcovia v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 a/alebo v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 sú dovožcovia vymedzení ako fyzická alebo právnická osoba usadená v EÚ, ktorá uvádza výrobok z tretej krajiny na trh Únie<sup>(51)</sup>. Poskytovatelia logistických služieb neuvádzajú výrobky, ktoré uskladňujú, na trh, ak nie sú tí, ktorí prví ponúkajú výrobky na distribúciu, spotrebu alebo použitie na trhu Únie. V takom prípade poskytovatelia logistických služieb iba získajú výrobky od online predajcu na účel následných služieb, a preto je nepravdepodobné, že sa budú považovať za dovozcov podľa vymedzenia v harmonizačných právnych predpisoch Únie o výrobkoch. Analýzou jednotlivých prípadov by sa však mohlo preukázať, že poskytovatelia logistických služieb sú dovozcami podľa vymedzenia v harmonizačných právnych predpisoch Únie<sup>(52)</sup>.

Na rozdiel od nariadenia (ES) č. 765/2008 smernica o všeobecnej bezpečnosti výrobkov neobsahuje vymedzenie pojmu dovozca. Dovožcovia sú v nej považovaní za určitých okolností za výrobcov (najmä ak v EÚ neexistuje zástupca výrobcu)<sup>(53)</sup>. Aby bolo možné efektívne uplatňovať túto koncepciu, poskytovatelia logistických služieb môžu byť považovaní za dovozcov podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ak výrobky, ktoré uskladňujú, označujú, balia atď., pochádzajú z krajín mimo EÚ a oni ich uvádzajú na trh Únie.

### 3.2.2.4. Distribútori v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008 a v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

Ak sa nepovažujú za výrobcov, splnomocnených zástupcov ani dovozcov a ich činnosti presahujú činnosti poskytovateľov zásielkových služieb, ktorí poskytujú služby vybavenia, triedenia, prepravy a doručovania zásielok<sup>(54)</sup>, poskytovatelia logistických služieb sa považujú za distribútorov v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

Podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov distribútor je akýkoľvek odborník v dodávateľskom reťazci, ktorého činnosť neovplyvňuje bezpečnostné vlastnosti výrobku<sup>(55)</sup>. Podľa článku 2 písm. f) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, „ovplyvnenie bezpečnostných vlastností výrobku“ má rovnaký význam ako podľa článku 2 písm. e) bodu iii) tejto smernice. Ak sa po posúdení jednotlivých prípadov osobitných činností poskytovateľov logistických služieb zistí, že poskytovatelia logistických služieb neovplyvňujú bezpečnostné vlastnosti výrobku, podľa smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobku môžu byť považovaní za distribútorov v dodávateľskom reťazci, pokiaľ ich činnosti nepresahujú činnosti poskytovateľov zásielkových služieb<sup>(56)</sup>.

V praxi to znamená, že poskytovatelia logistických služieb, ktorí spĺňajú podmienky ako distribútori, majú nasledujúce povinnosti vyplývajúce z harmonizačných právnych predpisov Únie a smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov:

1. Distribútori<sup>(57)</sup> musia pri sprístupňovaní výrobkov na trhu konať s náležitou starostlivosťou<sup>(58)</sup>. Táto povinnosť spočíva v správaní každého rozumného a bežne obozretného subjektu, ktorý sa snaží predísť škodám. Distribútori musia byť schopní orgánom dohľadu nad trhom preukázať, že konali s náležitou starostlivosťou<sup>(59)</sup>.
2. Distribútori<sup>(60)</sup> musia pred sprístupnením výrobku na trhu overiť:
  - a) že výrobky, ak je to potrebné, sú označené označením CE (ak sú na to oprávnené) alebo iným označením požadovaným zo zákona,
  - b) že sú k výrobku priložené potrebné informácie (napr. bezpečnostné pokyny pre používateľa, vyhlásenie o zhode ES),

<sup>(51)</sup> Článok 2 bod 5 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(52)</sup> Označením môže byť názov, registrovaná ochranná známka a kontaktná adresa na výrobku a/alebo v sprievodnej dokumentácii.

<sup>(53)</sup> Článok 2 písm. e) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(54)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/67/ES z 15. decembra 1997 o spoločných pravidlách rozvoja vnútorného trhu poštových služieb Spoločenstva a zlepšovaní kvality služieb (smernica o poštových službách) (U. v. ES L 15, 21.1.1998, s. 14). Pozri tiež oddiel 3.3.3 tohto oznámenia o poskytovateľoch poštových služieb.

<sup>(55)</sup> Článok 2 písm. f) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(56)</sup> Smernica o poštových službách, pozri tiež oddiel 3.3.3 tohto oznámenia o poskytovateľoch poštových služieb.

<sup>(57)</sup> Pozri oznámenie Komisie C(2016) 1958 – Modrá príručka, oddiel 3.4 o distribútoroch a odvetvových právnych predpisoch zosúladeňných s modelovým článkom R5 „Závazky distribútorov“ a článkom R7 „Určenie hospodárskych subjektov“ rozhodnutia č. 768/2008/ES. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0082:0128:sk:PDF>.

<sup>(58)</sup> Článok 5 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(59)</sup> Pozri tiež oznámenie Komisie C(2016) 1958 – Modrá príručka, oddiel 3.4. „Náležitá starostlivosť“ poukazuje na úroveň úsudku, starostlivosti, obozretnosti, odhodlanosti a aktivity za určitých okolností. Vykonávanie povinnosti „náležitej starostlivosti“ distribútorom preto môže mať rôzne podoby v závislosti od okolností, a môže zahŕňať napríklad systém kontroly na základe rizika.

<sup>(60)</sup> Pozri poznámku pod čiarou č. 57.

- c) že sú splnené jazykové požiadavky na označovanie, návod na používanie a iné sprievodné dokumenty,
- d) že sú splnené požiadavky na výsledovateľnosť, pokiaľ ide o výrobcu a dovozcu.

3. Distribútori <sup>(61)</sup> sú povinní spolupracovať s orgánmi dohľadu nad trhom. V prípade potreby musia:

- a) zaviesť nápravné opatrenia, ak sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že výrobky nie sú v súlade s právnymi predpismi alebo sú nebezpečné <sup>(62)</sup>,
- b) poskytnúť pomoc orgánom dohľadu nad trhom pri identifikácii výrobcu alebo dovozcu zodpovedných za výrobok <sup>(63)</sup>,
- c) na základe odôvodnenej žiadosti spolupracovať s orgánmi a poskytnúť všetky informácie a dokumentáciu potrebné na preukázanie zhody a
- d) identifikovať každý hospodársky subjekt, ktorý im výrobky dodal, ako aj každý hospodársky subjekt, ktorému dodali výrobky počas obdobia 10 rokov (v prípade harmonizovaných výrobkov) potom, ako im boli výrobky dodané alebo ako ich dodali.

V praxi to znamená, že poskytovatelia logistických služieb, ktorí spĺňajú podmienky ako distribútori podľa už uvedeneho vysvetlenia, by mali byť schopní identifikovať a výrobcu a každého iného online prevádzkovateľa a nadviazať s nimi kontakt <sup>(64)</sup>, mali by spolupracovať s orgánmi na nápravných opatreniach a mali by v čo najväčšej miere zaviesť nápravné opatrenia (napríklad pozastaviť dodanie, kým sa nadviaže kontakt s výrobcom a každým iným online prevádzkovateľom).

A nakoniec, článkom 8 ods. 4 písm. c) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov sa umožňuje orgánom členských štátov prijať v prípade potreby opatrenia voči ktorejkoľvek osobe (inej než výrobcu alebo distribútoru) v zmysle smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov) s cieľom spolupracovať na prijatých opatreniach, aby sa predišlo rizikám vyplývajúcim z výrobku, a to v súlade so zásadou proporcionality <sup>(65)</sup>.

### 3.3. **Ďalšie relevantné subjekty**

#### 3.3.1. *Deklarant podľa Colného kódexu Únie*

Deklarant je osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie <sup>(66)</sup>. Príslušné orgány môžu deklarantov požiadať o spoluprácu pri vykonávaní činností dohľadu nad trhom.

Články 188 a 189 Colného kódexu Únie poskytujú colným orgánom oprávnenie preskúmať colné vyhlásenie a súvisiace dokumenty, overiť presnosť poskytnutých informácií, požiadať deklaranta, aby poskytol všetky ďalšie doklady, vykonať prehliadku tovaru a odobrať vzorky. Tieto operácie sa vykonávajú na zodpovednosť deklaranta, ktorý takisto znáša náklady.

#### 3.3.2. *Online poskytovatelia sprostredkovateľských služieb*

Hospodárske subjekty môžu predávať výrobky priamo spotrebiteľom alebo koncovým používateľom prostredníctvom webových obchodov, a môžu tiež využívať predajné miesta, ktoré poskytujú online platformy <sup>(67)</sup>.

V smernici o elektronickom obchode <sup>(68)</sup> sa stanovuje všeobecný právny rámec pre elektronický obchod v EÚ. Stanovené povinnosti sa, okrem iného, vzťahujú na online predajcov výrobkov a služieb alebo online inzerentov, pokiaľ sú

<sup>(61)</sup> Pozri poznámku pod čiarou č. 57. Okrem toho, v modelovom článku R31 rozhodnutia č. 768/2008/ES sa uvádza, že hospodársky subjekt zabezpečí prijatie všetkých vhodných nápravných opatrení v súvislosti so všetkými dotknutými výrobkami, ktoré sprístupnil na trhu v celej EÚ. Hospodársky subjekt spolupracuje podľa potreby s orgánmi dohľadu nad trhom.

<sup>(62)</sup> Článok 5 ods. 2 a 3 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(63)</sup> Článok 5 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(64)</sup> Pozri poznámku pod čiarou č. 13.

<sup>(65)</sup> Článok 8 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(66)</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1). V článku 4 ods. 15 Colného kódexu Únie je deklarant vymedzený ako osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie vo vlastnom mene, alebo osoba, v ktorej mene sa takéto vyhlásenie podáva.

<sup>(67)</sup> Existujú podniky, ktoré poskytujú sprostredkovateľské služby online aj logistické služby. Ich príslušné povinnosti je potrebné zvážiť v závislosti od pôsobnosti, v ktorej v danom prípade konajú.

<sup>(68)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1).

poskytovateľmi služby informačnej spoločnosti<sup>(69)</sup>, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice. Smernica o elektronickom obchode je doplnená právnymi predpismi EÚ, konkrétne právnymi predpismi EÚ v oblasti spotrebiteľského práva a práva v oblasti uvádzania na trh<sup>(70)</sup>.

V smernici o elektronickom obchode sú takisto normalizované výnimky zo zodpovednosti za obsah tretích strán, ktoré sa vzťahujú na tých poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorí pôsobia ako sprostredkovatelia. Na tento účel sú v nej opísané tri rôzne kategórie služieb, z ktorých najrelevantnejšou z hľadiska bezpečnosti výrobkov a súladu s právnymi predpismi je uloženie informácií na hostiteľskom počítači<sup>(71)</sup>. Uloženie informácií na hostiteľskom počítači je služba, pri ktorej poskytovateľ sprostredkovateľskej služby, napríklad online miesto predaja alebo online platforma<sup>(72)</sup>, iba pasívne ukladá na svojom serveri – a sprístupňuje verejnosti – informácie poskytnuté príjemcom služby, napríklad online predajcom výrobkov.

Poskytovatelia sprostredkovateľskej služby, ktorí vykonávajú činnosti týkajúce sa uloženia informácií na hostiteľskom počítači, môžu za určitých podmienok využívať výhody výnimky zo zodpovednosti<sup>(73)</sup>, pokiaľ ide o nezákonné informácie poskytované tretími stranami pomocou ich sietí, alebo nezákonné činnosti tretích strán, ako sú informácie, ktoré predstavujú porušenie autorského práva alebo ochrannej známky, alebo nekalé obchodné praktiky. Aj keď v smernici o elektronickom obchode nie je vymedzený pojem nezákonných informácií alebo nezákonnej činnosti, na základe harmonizačných právnych predpisov Unie a smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov tento pojem môže zahŕňať aj ponuku nebezpečných a/alebo nevyhovujúcich výrobkov<sup>(74)</sup>.

Na výnimku zo zodpovednosti sa však vzťahujú osobitné podmienky. Uplatňuje sa iba vtedy, ak poskytovatelia sprostredkovateľských služieb nemajú skutočnú vedomosť ani informácie o nezákonnej činnosti alebo informáciách uložených na hostiteľskom počítači, alebo po získaní takýchto vedomostí alebo informácií (napríklad formou „dostatočne presného a primerane zdôvodneného“ oznámenia<sup>(75)</sup>), konajú okamžite, aby odstránili alebo znefunkčnili prístup k nim. Ak poskytovatelia hostingových služieb nesplnia tieto podmienky, nevzťahuje sa na nich výnimka zo zodpovednosti a teda môžu niesť zodpovednosť za obsah, pre ktorý poskytujú uloženie na hostiteľskom počítači.

Výnimka zo zodpovednosti stanovená v smernici o elektronickom obchode nebráni členským štátom, aby začali konanie, ktoré by nariadilo odstránenie alebo znemožnenie prístupu k informáciám<sup>(76)</sup>.

Podobne môže súd alebo správny orgán v rámci právnych systémov členských štátov požiadať poskytovateľa informačných služieb, aby ukončil alebo predchádzal porušovaniu predpisov tým, že odstráni obsah tretej strany a/alebo v budúcnosti zabráni opätovnému výskytu údajného porušovania predpisov<sup>(77)</sup>. V tomto zmysle môžu verejné orgány zaviesť osobitné požiadavky na monitorovanie za predpokladu, že rozsah ich pôsobnosti bude jasne cieleň, ako je opísané v oddiele 5.2 časti B tohto oznámenia.

<sup>(69)</sup> Pozri článok 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1). Toto vymedzenie pojmu zahŕňa všetky služby, ktoré sa bežne poskytujú za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služby.

<sup>(70)</sup> Pozri článok 1 ods. 3 smernice o elektronickom obchode. Smernice, ako je smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 4) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu (smernica o nekalých obchodných praktikách) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22), sa vzťahujú na každý hospodársky subjekt, ktorý je kvalifikovaný ako obchodník a zapája sa do obchodných činností voči spotrebiteľom, a to aj v súvislosti s elektronickým obchodom. Podľa usmernenia Komisie o uplatňovaní smernice 2005/29/ES, pokiaľ ide o hospodárske subjekty tretej strany pôsobiace v rámci platformy, samotná platforma by mala prijať primerané opatrenia s cieľom umožniť obchodníkom tretej strany dodržiavať právne predpisy EÚ v oblasti spotrebiteľského práva a marketingu spoločne s právnymi predpismi EÚ o výrobkoch a/alebo požiadavkami právnych predpisov o bezpečnosti výrobkov (vrátane uvedenia označení EC, všetkých požadovaných upozornení, informácií a štítkov v súlade s platnými právnymi predpismi na jeho webovom sídle). Právne predpisy pre jednotlivé odvetvia môžu zahŕňať aj požiadavky na označovanie pre online predaj, napríklad pre energetické výrobky predávané online delegované nariadenie Komisie č. 518/2014. Usmernenie Komisie o uplatňovaní smernice 2005/29/ES z 25. mája 2016, SWD(2016) 163 final, je k dispozícii na stránke [http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp\\_guidance\\_sk.pdf](http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp_guidance_sk.pdf), pozri najmä strany 75–76.

<sup>(71)</sup> Ďalšie činnosti, ktoré sú tiež opísané v smernici o elektronickom obchode, sú: 1) činnosti „púheho kanála“, ako sú prenos informácií (poskytnutých príjemcom služby) alebo poskytnutie prístupu do komunikačnej siete (napr. poskytovatelia internetu) a 2) činnosti „ukladania informácií v pamäti“, ako sú zefektívňovanie prenosu informácií, napr. zdvojením databázy, ktorá skopíruje obsah pôvodného servera na zabezpečenie celosvetového pokrytia.

<sup>(72)</sup> Určité hospodárske subjekty vykonávajú rôzne druhy činností. Môžu poskytovať služby v oblasti ukladania informácií na hostiteľskom počítači, ale aj obchodovať pod vlastným menom, a môžu poskytovať ďalšie služby spojené s elektronickým obchodom. Príslušné orgány musia v danom prípade vždy určiť, z akého hľadiska sa má hospodársky subjekt alebo webové sídlo posudzovať.

<sup>(73)</sup> Článok 14 smernice o elektronickom obchode.

<sup>(74)</sup> Pokiaľ sa takáto ponuka považuje za nezákonnú.

<sup>(75)</sup> Vo veci C-324/09, L'Oréal/eBay, Súdny dvor Európskej únie objasnil, že relevantnou otázkou týkajúcou sa podmienok na využitie výnimky zo zodpovednosti je to, či si spoločnosť eBay bola vedomá skutočností a okolností, z ktorých jasne vyplývalo, že ide o protiprávnu činnosť (body 120 – 123).

<sup>(76)</sup> Článok 14 ods. 3 a odôvodnenie 46 smernice o elektronickom obchode.

<sup>(77)</sup> Článok 14 ods. 3 a odôvodnenie 47 smernice o elektronickom obchode.

Členské štáty však podľa súčasného právneho základu nemôžu online sprostredkovateľom, ako sú poskytovatelia hostingových služieb, uložiť všeobecnú povinnosť monitorovať obsah alebo všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

To napríklad znamená, že vnútroštátne orgány nemôžu ustanoviť všeobecnú povinnosť pre sprostredkovateľov, aby aktívne monitorovali svoju celú internetovú prevádzku a hľadali prvky, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť, ako je ponuka výrobkov, ktoré nie sú v súlade s právnymi predpismi, alebo nebezpečných výrobkov na predaj<sup>(78)</sup>. Túto skutočnosť podrobnejšie objasnil aj Súdny dvor Európskej únie<sup>(79)</sup>.

V kontexte činností dohľadu nad trhom založených na uplatňovaní smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nariadenia (ES) č. 765/2008 a príslušných harmonizačných právnych predpisoch Únie sa ustanovenia smernice o elektronickom obchode uplatňujú v prípadoch, keď sa nebezpečné a/alebo nevyhovujúce výrobky predávajú prostredníctvom online poskytovateľa sprostredkovateľských služieb. Bez ohľadu na opatrenia prijaté voči online poskytovateľovi sprostredkovateľských služieb by orgány dohľadu nad trhom mali vykonávať dohľad nad trhom založený na uplatňovaní smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, nariadenia (ES) č. 765/2008 a príslušných harmonizačných právnych predpisoch Únie, a zameriavať sa aj na subjekty v dodávateľskom reťazci (napríklad pokiaľ ide o smernicu o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, na výrobcu, resp. distribútora<sup>(80)</sup>). Orgány dohľadu nad trhom môžu posúdiť najvhodnejšie opatrenia, ktoré majú byť prijaté v jednotlivých prípadoch a so zreteľom na zásadu proporcionality. Pritom by sa zohľadnila úroveň rizika, ak by bol hospodársky subjekt identifikovateľný, naliehavosť, ak boli predtým prijaté opatrenia voči danému výrobku, atď.<sup>(81)</sup>

### 3.3.3. Poskytovatelia poštových služieb

Smernica o poštových službách sa nevzťahuje na tovar podliehajúci obmedzeniam a zakázaný tovar. Členské štáty však môžu stanoviť podmienky poskytovania poštových služieb s cieľom zaručiť súlad s podstatnými požiadavkami, ako sú bezpečnosť siete v súvislosti s prepravou nebezpečného tovaru<sup>(82)</sup>. Keďže poštové služby musia zaručiť dôvernosť korešpondencie a poštových zásielok, ktoré doručujú, v zásade nie sú zodpovedné za obsah, ktorý doručujú. Napriek tomu môže byť práca poskytovateľov poštových služieb ovplyvnená kontrolami výrobku, keďže balíky obsahujúce výrobky objednané z tretích krajín prechádzajúcich colným konaním môžu colné orgány otvoriť a skontrolovať<sup>(83)</sup>.

## ČASŤ B. PRAKTICKÉ ASPEKTY DOHĽADU NAD TRHOM PRE VÝROBKÝ PREDÁVANÉ ONLINE

Táto časť obsahuje poradenstvo a niekoľko príkladov osvedčených postupov pre orgány členských štátov týkajúcich sa dohľadu nad trhom s výrobkami ponúkanými na predaj online spotrebiteľom alebo iným koncovým používateľom v rámci EÚ, ktoré sú založené najmä na súčasnej praxi<sup>(84)</sup>.

### 1. Všeobecné zásady pre dohľad nad trhom

Orgány členských štátov musia mať pri vykonávaní činností dohľadu nad trhom na pamäti určité všeobecné zásady vzťahujúce sa na činnosti dohľadu nad tradičným aj online trhom.

<sup>(78)</sup> Článok 15 smernice o elektronickom obchode.

<sup>(79)</sup> Pozri napríklad vec C-70/10, SABAM/Scarlet a vec C-360/10, SABAM/Netlog, v ktorých Súdny dvor uviedol, že smernica o elektronickom obchode, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (smernica o autorských právach) (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (smernica o vymožitelnosti práv) (Ú. v. EÚ L 195, 2.6.2004, s. 16), sú posudzované vo vzájomnej súvislosti a vykladané vzhľadom na požiadavky vyplývajúce z ochrany uplatniteľných základných práv sa musia vykladať v tom zmysle, že bránia vydaniu súdneho príkazu vnútroštátnym súdom, ktorý by poskytovateľovi hostingových služieb ukladal povinnosť zaviesť systém filtrovania informácií ukladaných na jeho serveroch používateľmi jeho služieb, ktorý sa bude uplatňovať bez rozdielu na všetkých jeho používateľov, preventívne, výlučne na jeho náklady a bez časového obmedzenia, spôsobilý identifikovať elektronické súbory obsahujúce hudobné, kinematografické alebo audiovizuálne dielo, o ktorom navrhovateľ tvrdí, že k nemu má práva duševného vlastníctva, s cieľom blokovat' prístupenie uvedených súborov, ktorých výmena porušuje autorské právo, verejnosti.

<sup>(80)</sup> Pozri článok 8 ods. 4 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(81)</sup> Článok 8 ods. 2 a článok 18 ods. 1 pododseky 2 a 3 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Článok 18 ods. 4, článok 19 ods. 1, článok 20 ods. 2 a článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(82)</sup> Článok 9 a článok 2 ods. 19 smernice o poštových službách.

<sup>(83)</sup> Pozri Colný kódex Únie, články 46, 188 a 189.

<sup>(84)</sup> Opis niektorých postupov orgánov sa nachádza v Štúdiu o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávaných online a prílohe k nej: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Podľa zásady proporcionality <sup>(85)</sup> sú orgány povinné prijať opatrenia zodpovedajúce závažnosti rizika, ktoré predstavuje výrobok <sup>(86)</sup>, a/alebo závažnosti nesúladu <sup>(87)</sup>. Zároveň je potrebné náležite zohľadniť zásadu bezpečnosti.

Okrem toho, dohľad nad trhom by sa mal prioritne zamerať na najvýznamnejšie subjekty v dodávateľskom reťazci a požiadať o nápravné opatrenia najmä tých (či už výrobcu/producenta alebo dovozcu), ktorí sú zodpovední za uvedenie výrobku na trh Únie. Táto žiadosť by sa mala podať pred oslovením distribútora, ktorý je ďalším článkom v dodávateľskom reťazci, alebo súběžne s ním.

Okrem toho by orgány z rôznych členských štátov mali spolupracovať v záujme účinného dohľadu nad trhom <sup>(88)</sup>. Je to dôležité najmä so zreteľom na cezhraničný charakter elektronického obchodu.

## 2. Stratégia a plánovanie dohľadu nad online trhom

S cieľom zabezpečiť účinnú organizáciu činností dohľadu nad trhom je užitočné, aby orgány členských štátov zaviedli stratégiu dohľadu nad trhom pre výrobky ponúkané na predaj online v záujme vyváženia ich úlohy monitorovania širokej škály výrobkov online s dostupnými zdrojmi na vykonávanie kontrol. V tejto stratégii by sa mali stanoviť priority pre ich činnosti dohľadu a primerane prideliť zdroje. V stratégii by sa mala zohľadniť skutočnosť, že orgány členských štátov môžu dohľad nad trhom vykonávať proaktívne a reaktívne.

Pri proaktívnom vykonávaní dohľadu nad trhom orgány kontrolujú určité kategórie výrobkov alebo určité hospodárske subjekty na základe vlastnej iniciatívy a kritérií súvisiacich s rizikom. Orgány dohľadu nad trhom by mali stanoviť priority kontrol tak, že sa zamerajú na tie hospodárske subjekty, ktoré v rámci jurisdikcie daného orgánu spôsobujú najväčšie škody.

Orgány členských štátov vykonávajú dohľad nad trhom reaktívne po získaní informácií o online ponukách nebezpečných a nevyhovujúcich výrobkov. Reaktívny dohľad nad trhom možno vykonávať pomocou rôznych zdrojov informácií. Účinným spôsobom vykonávania tohto dohľadu je skontrolovať, či sa nebezpečné výrobky oznámené v systéme EÚ na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinárskych výrobkoch predávajú online <sup>(89)</sup>. Ďalšie zdroje informácií, ktoré možno použiť na tento účel, zahŕňajú globálny portál Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) pre stiahnuté výrobky <sup>(90)</sup>, sťažnosti spotrebiteľov a informácie doručené od iných orgánov, hospodárskych subjektov a médií.

## 3. Organizácia dohľadu nad online trhom

Kontroly výrobkov predávaných online vyžadujú niektoré konkrétne praktické zmeny tradičného spôsobu, akým orgány členských štátov organizujú dohľad nad trhom.

Na základe skúseností niektorých členských štátov môže určenie centrálnych jednotiek pre monitorovanie a sledovanie nebezpečných a nevyhovujúcich výrobkov predávaných online pomôcť zabezpečiť efektívne využívanie zdrojov, ktoré majú orgány dohľadu nad trhom k dispozícii <sup>(91)</sup>. <sup>(92)</sup> Potom, ako jednotka pre dohľad nad online trhom identifikuje nebezpečné a nevyhovujúce výrobky a príslušný hospodársky subjekt, môžu príslušní inšpektori prijať nadväzujúce opatrenia.

Online inšpektori by mali byť osobitné vedomosti a informácie o online prostredí a prešetrovaniach, aby mohli efektívne odhaľovať nebezpečné a nevyhovujúce výrobky. V tejto súvislosti môže rozvoj osobitných bežných prevádzkových postupov a usmernení pre dohľad členských štátov nad trhom s výrobkami predávanými online:

- pomôcť úradníkom pre dohľad nad trhom ukladať a vyhľadávať relevantné informácie špecifické pre online prešetrovania na jednom mieste štruktúrovaným spôsobom,

<sup>(85)</sup> Na základe článku 18 ods. 4 nariadenia (ES) č. 765/2008 a článku 8 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(86)</sup> Článok 8 ods. 2 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

<sup>(87)</sup> Článok 18 ods. 4, článok 19 ods. 1, článok 20 ods. 2 a článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(88)</sup> Podľa článku 24 nariadenia (ES) č. 765/2008 musia orgány poskytovať pomoc na základe žiadosti a vymieňať si informácie a dokumentáciu. Pozri tiež dokument 2015-IMP-MSG-02rev03, ktorý schválila skupina expertov pre vnútorný trh s výrobkami – Politika dohľadu nad trhom a posudzovania zhody <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17108/attachments/1/translations/en/renditions/native>

<sup>(89)</sup> [http://ec.europa.eu/consumers/consumers\\_safety/safety\\_products/rapex/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/index_en.htm)

<sup>(90)</sup> <http://globalrecalls.oecd.org/>

<sup>(91)</sup> Prax členských štátov: Prípady 5 a prípad 6 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

<sup>(92)</sup> Takéto jednotky by mohli napríklad zefektívniť dohľad nad trhom tým, že overia požiadavky z rôznych legislatívnych aktov súčasne (napr. požiadavky na bezpečnosť výrobkov a energetické označovanie).

— zvýšiť efektívnosť svojich činností.<sup>(93)</sup>

Na doplnenie toho by sa orgány členských štátov mali medzi sebou a spolu s Európskou komisiou zapojiť do odbornej prípravy a vzájomných výmen informácií o osvedčených postupoch pre online prešetrovania.

Online prešetrovania súvisiace s presadzovaním zákonov o bezpečnosti výrobkov a právnych predpisov o presadzovaní hospodárskych záujmov spotrebiteľov<sup>(94)</sup> majú mnoho spoločných charakteristík. Často sa týkajú rovnakého typu webových sídel alebo rovnakých hospodárskych subjektov. Preto sa môže preukázať ako efektívne, aby online prešetrovania súvisiace s oboma oblasťami vykonávali tie isté centralizované jednotky. Môže to byť užitočné najmä vtedy, keď je za tieto oblasti politiky zodpovedný ten istý orgán členského štátu, čo v súčasnosti platí pre väčšinu členských štátov. Vzhľadom na podobnosť týchto online prešetrovaní môže byť usmernenie vytvorené v jednej oblasti spotrebiteľskej politiky užitočné aj v iných oblastiach politiky.

#### 4. Osobitné znaky a potreby online prešetrovaní

Po stanovení vhodnej stratégie, plánovania a organizácie pre dohľad nad online trhom budú členské štáty vykonávať online prešetrovania oveľa efektívnejšie. Pri vykonávaní online prešetrovaní je potrebné vziať do úvahy niektoré osobitné znaky a potreby.

Jedným z hlavných rozdielov medzi online prešetrovaniami a prešetrovaniami v tradičných dodávateľských reťazcoch je prístup orgánov k fyzickým výrobkom. Pri online prešetrovaniach musia orgány overiť informácie, ktoré sú k dispozícii na webovom sídle, na ktorom sa výrobok ponúka na predaj, a ak existujú pochybnosti týkajúce sa zhody, je potrebné, aby odobrali vzorky výrobkov. V tradičných dodávateľských reťazcoch môžu mať orgány relatívne jednoduchý prístup k vzorkám výrobkov z distribučného reťazca. Neplatí to však pre výrobky online. Ak sú v konkrétnom členskom štáte k dispozícii zásoby výrobkov, výber vzoriek môže byť jednoduchý. Ak sú však zásoby výrobkov k dispozícii iba v inom členskom štáte, na získanie vzoriek na testovanie by sa mala využívať cezhraničná spolupráca, alebo by sa malo dohodnúť, aby sa testy vykonávali na mieste, na ktorom sa nachádzajú výrobky. Je takisto potrebné, aby orgány nakupovali vzorky výrobkov online, a na tento účel by orgány dohľadu nad trhom členských štátov mohli vykonávať tzv. fiktívne nakupovanie vzhľadom na výhodu orgánov dohľadu nad trhom v oblasti prešetrovania, ktorá spočíva v anonymnom získaní vzoriek tak, ako by ich získal bežný zákazník<sup>(95)</sup>.

Ďalší významný rozdiel medzi online prešetrovaniami a prešetrovaniami v tradičných dodávateľských reťazcoch sa týka problémov súvisiacich s hľadaním zodpovedných hospodárskych subjektov s cieľom vyžiadať si od nich ďalšie informácie, vzorky výrobkov a vykonať ďalšie opatrenia dohľadu nad trhom. Ak informácie nie sú ľahko dostupné, nájdenie hospodárskych subjektov, ktoré ponúkajú výrobky na predaj online, môže byť najnáročnejšou časťou online prešetrovania. Orgány dohľadu nad trhom by preto mali použiť dostupné nástroje na získanie údajov potrebných na identifikáciu hospodárskych subjektov z relevantných zdrojov informácií vrátane poskytovateľov internetových služieb, registrov názvov domén<sup>(96)</sup>, poskytovateľov platobných služieb, sprostredkovateľov (napr. platformy), poskytovateľov logistických služieb.

Pri úsilí o získanie údajov o konkrétnom hospodárskom subjekte musia orgány dohľadu nad trhom zohľadniť pravidlá ochrany osobných údajov (pozri smernicu o ochrane údajov<sup>(97)</sup>) a od 25. mája 2018 všeobecné nariadenie o ochrane údajov<sup>(98)</sup> a smernicu o súkromí a elektronických komunikáciách<sup>(99)</sup>. Vnútroštátne orgány musia dodržiavať platné pravidlá, a preto sa odporúča, aby ich príslušné vnútroštátne dozorné orgány pre ochranu údajov overili tieto procesy<sup>(100)</sup>.

<sup>(93)</sup> Prax členských štátov: Prípád 3 a prípad 4 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

<sup>(94)</sup> [http://ec.europa.eu/consumers/consumer\\_rights/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/index_en.htm)

<sup>(95)</sup> Prax členských štátov: Prípád 11 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

<sup>(96)</sup> Zoznam registrov názvov domén sa nachádza na stránke <http://www.iana.org/domains/root/db>

<sup>(97)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (smernica o ochrane údajov) (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

<sup>(98)</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

<sup>(99)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37).

<sup>(100)</sup> Treba poznamenať, že tento dokument nie je zameraný na riešenie všetkých príslušných požiadaviek na ochranu údajov podľa práva EÚ vyčerpávajúcim spôsobom.

Počas online prešetrovaní tak členské štáty môžu potrebovať zhromaždiť príslušné dôkazy o nebezpečných a nevyhovujúcich výrobkoch. V rámci metód získavania dôkazov by sa malo vziať do úvahy, že informácie online môžu byť okamžite zmenené a odstránené z internetu. Pomocou rôznych dostupných nástrojov je možné zabezpečiť, aby boli dôkazy súvisiace s online prešetrovaním náležite zaznamenané, uchovávané a aby mohli byť použité v každom ďalšom prípadnom konaní.

## 5. Nápravné opatrenia súvisiace s výrobkami predávanými online

Orgány členských štátov musia prijať nápravné opatrenia voči nebezpečným a nevyhovujúcim výrobkom predávaným online. V cezhraničných situáciách tak môže byť potrebná spolupráca iných orgánov, než sú orgány dotknutého členského štátu.

### 5.1. Nápravné opatrenia, ktoré závisia od sídla hospodárskeho subjektu

Vykonávacie právomoci vnútroštátnych orgánov dohľadu nad trhom sú obmedzené na ich jurisdikcie. Možnosti a účinnosť nápravného opatrenia prijatého vnútroštátnymi orgánmi sa preto líšia v závislosti od toho, kde sa hospodársky subjekt nachádza. V tomto oddiele sa opisuje, aké opatrenia môžu orgány členských štátov prijať v závislosti od sídla identifikovaného hospodárskeho subjektu, ktorý dodáva nebezpečné a nevyhovujúce výrobky, a akým spôsobom môžu jednotlivé orgány spolupracovať.

#### 5.1.1. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v jurisdikcii príslušného orgánu

Ak sa hospodársky subjekt nachádza v jurisdikcii príslušného orgánu, tento orgán môže na základe svojej právomoci prijať opatrenia. Po identifikácii hospodárskeho subjektu si tento orgán môže od neho vyžiadať všetku dokumentáciu, na základe ktorej sa mohla preukázať zhoda (napríklad vyhlásenie o zhode ES, príslušnú technickú dokumentáciu, protokoly o skúškach atď.) a podľa potreby prijať nápravné opatrenia <sup>(101)</sup>.

#### 5.1.2. Ak sa hospodársky subjekt nachádza v EÚ, ale mimo jurisdikcie daného orgánu

Ak sa v rámci dohľadu nad online trhom preukáže, že online predajca nachádzajúci sa v EÚ, ale mimo jurisdikcie vyšetrojúceho orgánu ponúka na predaj nebezpečné a nevyhovujúce výrobky, vnútroštátne orgány by mali najprv priamo osloviť príslušné hospodárske subjekty s cieľom získať informácie potrebné na prešetrovanie alebo požiadať o nápravné opatrenia na základe zistenia nesúladu <sup>(102)</sup>.

Ak hospodársky subjekt nespupracuje, vnútroštátnemu orgánu sa odporúča, aby využil cezhraničnú spoluprácu nasledujúcim spôsobom <sup>(103)</sup>:

- ak orgán dohľadu nad trhom v krajine A potrebuje informácie na vykonanie posúdenia zhody od hospodárskych subjektov v krajine B a hospodársky subjekt neodpovedá na žiadosť o dokumentáciu, orgán dohľadu nad trhom v krajine A môže požiadať o pomoc orgán dohľadu nad trhom v krajine B <sup>(104)</sup>,
- ak hospodársky subjekt dobrovoľne neprijme nápravné opatrenia, orgán dohľadu nad trhom v krajine A <sup>(105)</sup>
  - i) prijme povinné opatrenia týkajúce sa výrobkov sprístupnených online v rámci jurisdikcie daného orgánu bez ohľadu na to, či sa hospodársky subjekt nachádza v krajine B <sup>(106)</sup> a ii) podľa potreby oznámi opatrenia prostredníctvom informačného a komunikačného systému pre celoeurópsky dohľad nad trhom (ICSMS) <sup>(107)</sup>/systému na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinárskych výrobkoch (RAPEX). Očakáva sa, že orgány dohľadu nad trhom ostatných členských štátov prijímú nadväzujúce opatrenia, oznámia ich na účely RAPEX a/alebo postupu v súvislosti s ochrannou doložkou, pričom sa očakáva, že konkrétne orgán dohľadu nad trhom v krajine B osloví výrobcu/dovozcú do EÚ a požiada o nápravné opatrenie v súvislosti so všetkými príslušnými výrobkami <sup>(108)</sup>.

<sup>(101)</sup> Článok 19 ods. 1 a článok 21 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(102)</sup> V článku 19 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008 sa stanovuje, že orgány dohľadu nad trhom spolupracujú s hospodárskymi subjektmi v prípade činností zameraných na zníženie rizika spôsobeného výrobkami, ktoré tieto subjekty sprístupnili. Odvetvové právne predpisy zosúladené s modelovými článkami R2 ods. 8, R4 ods. 7, R5 ods. 4 rozhodnutia č. 768/2008/ES obsahujú všeobecnú povinnosť príslušných hospodárskych subjektov prijať nápravné opatrenia s cieľom dosiahnuť zhodu výrobkov s predpismi, ak sa domnievajú alebo majú dôvod domnievať sa, že výrobok nie je v súlade s platnými harmonizačnými právnymi predpismi Únie. Okrem toho, podľa odvetvových právnych predpisov zosúladených s modelovým článkom R31 rozhodnutia č. 768/2008/ES hospodársky subjekt zabezpečí prijatie všetkých vhodných nápravných opatrení v súvislosti so všetkými dotknutými výrobkami, ktoré sprístupnil na trhu v celej EÚ.

<sup>(103)</sup> <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17108/attachments/1/translations/en/renditions/native>

<sup>(104)</sup> Právny základ pre tento druh vzájomnej pomoci je stanovený v článku 24 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(105)</sup> Článok 19 ods. 3 nariadenia (ES) č. 765/2008, odvetvové právne predpisy zosúladené s modelovými článkami R31 ods. 4 rozhodnutia č. 768/2008/ES.

<sup>(106)</sup> Nevzťahuje sa to na možnosť súbežného prijímania opatrení voči distribútorom so sídlom vo vlastnej krajine, aby sa umožnilo oslovenie tých podnikov, ktoré sa fyzicky nachádzajú na ich území.

<sup>(107)</sup> <https://webgate.ec.europa.eu/icsms/>.

<sup>(108)</sup> Podľa článku 12 smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a článku 22 nariadenia (ES) č. 765/2008 a podľa postupu Únie v súvislosti s ochrannou doložkou sú odvetvové právne predpisy alebo ustanovenia zosúladené s modelovým článkom R31 ods. 6 a ods. 8 rozhodnutia č. 768/2008/ES.

Komisia uľahčuje túto spoluprácu tým, že v prípade potreby cezhraničnej spolupráce poskytuje zoznam kontaktov príslušných orgánov členských štátov <sup>(109)</sup>.

### 5.1.3. Ak sa hospodársky subjekt nachádza mimo EÚ

Ak sa hospodársky subjekt nachádza mimo EÚ, orgány členských štátov majú určité možnosti na presadzovanie opatrení voči nemu. Tieto hospodárske subjekty by mali byť informované o tom, že výrobky ponúkané na predaj online zákazníkom v EÚ musia byť v súlade s požiadavkami EÚ. Mali by byť informované aj o svojich povinnostiach a mali by byť požiadané, aby odstránili všetky prípady nesúladu. Ak je to potrebné, členské štáty môžu blokovat webové sídla, na ktorých sa ponúkajú nebezpečné alebo nevyhovujúce výrobky. Konkrétne článok 8 ods. 1 písm. d) a e) smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov umožňujú členským štátom prijať na tento účel osobitné opatrenia. Podobne podľa článku 16 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008 môžu orgány dohľadu nad trhom prijať potrebné opatrenia, aby stiahli z trhu, zakázali alebo obmedzili prístupnosť výrobkov na trhu.

Spolupráca s orgánmi v iných jurisdikciách môže poskytnúť nástroje na riešenie takýchto prípadov. Členské štáty sa preto vyzývajú, aby spolupracovali s príslušnými orgánmi v tretích krajinách. Členské štáty sa vyzývajú, aby o týchto činnostiach v oblasti spolupráce informovali Komisiu. Je to dôležité najmä v prípade aspektov, v prípade ktorých môže byť potrebný koordinovaný prístup na úrovni EÚ s cieľom uľahčiť spoluprácu pri prešetrovaniach spojených s bezpečnosťou a súladom s právnymi predpismi, pokiaľ ide o výrobky ponúkané na predaj online zákazníkom alebo iným koncovým používateľom v EÚ. Členské štáty by v oznámeniach o nebezpečných výrobkoch predkladaných prostredníctvom systému na rýchlu výmenu informácií mali uvádzať, či bol výrobok predávaný online z tretej krajiny a prostredníctvom ktorého internetového obchodu alebo online platformy.

Už existuje osobitný rámec medzinárodnej spolupráce pre bezpečnosť výrobkov vo forme systému RAPEX – Čína, ktorý bol zriadený medzi útvarmi Európskej komisie a Všeobecnou správou pre dozor nad kvalitou, kontrolu a karanténu v Čínskej ľudovej republike (AQSIQ) <sup>(110)</sup>.

V prípadoch, keď výrobky ponúkané na predaj online vstupujú do EÚ z tretích krajín, by sa spolupráca medzi orgánmi dohľadu nad trhom a colnými orgánmi mala snažiť aj kontrolovať a zastaviť dodávky výrobkov na hraniciach <sup>(111)</sup> <sup>(112)</sup>. Je to veľmi dôležité vtedy, keď zásielka prichádza z krajín mimo EÚ priamo k zákazníkovi v EÚ a keď v EÚ nie je prítomný žiadny hospodársky subjekt.

### 5.2. Nápravné opatrenia špecifické pre výrobky predávané online

Keď sa výrobky ponúkajú na predaj online, môže sa vnútroštátnymi právnymi predpismi v niektorých prípadoch povoliť orgánom dohľadu nad trhom, aby online poskytovateľov sprostredkovateľských služieb požiadali o osobitné nápravné opatrenia (napríklad poskytovateľov hostingových služieb, ako sú online platformy) s cieľom odstrániť alebo znemožniť prístup k informáciám o nevyhovujúcich a nebezpečných výrobkoch z ich webového sídla. Patria sem prípady, keď sa predávajúci nachádzajú mimo EÚ. Ide o postup oznamovania a prijímania opatrení <sup>(113)</sup>.

Aj keď sa v smernici o elektronickom obchode nestanovuje tento postup ako taký, možno ju považovať za jeho základ, pokiaľ ide o podmienky pre využívanie výnimky zo zodpovednosti stanovenej v článku 14 ods. 1 uvedenej smernice týkajúcej sa vedomostí a informovanosti a následného odstránenia alebo znemožnenia prístupu k informáciám.

<sup>(109)</sup> <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12802/attachments/1/translations/en/renditions/native>,  
<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12803/attachments/1/translations/en/renditions/native>,  
[http://ec.europa.eu/consumers/consumers\\_safety/safety\\_products/rapex/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/index_en.htm)

<sup>(110)</sup> RAPEX – Čína umožňuje pravidelný a rýchly prenos údajov medzi správou EÚ a Číny pre bezpečnosť výrobkov o nebezpečných nepotravinárskych spotrebných výrobkoch. Komisia poskytuje čínskym orgánom informácie o nebezpečných spotrebných výrobkoch pochádzajúcich z Číny, ktoré oznámili členské štáty prostredníctvom systému na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinárskych výrobkoch (RAPEX). Čínske orgány vyšetrojú tieto oznámenia, a keď je to možné, prijímajú opatrenia voči týmto výrobkom, pomocou ktorých sa môže zabrániť ďalšiemu vývozu týchto výrobkov do EÚ alebo sa ich ďalší vývoz môže obmedziť.

<sup>(111)</sup> Článok 27 nariadenia (ES) č. 765/2008.

<sup>(112)</sup> Ďalšie informácie o spolupráci s colnými orgánmi sa nachádzajú v oznámení Komisie C(2016)1958 final – Modrá príručka na vykonávanie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa výrobkov 2016 a v Usmerneniach pre kontrolu dovozu v oblasti bezpečnosti výrobkov a splňania predpisov, ktoré sa nachádzajú na stránke [https://ec.europa.eu/taxation\\_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/info\\_docs/customs/product\\_safety/guidelines\\_sk.pdf](https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/info_docs/customs/product_safety/guidelines_sk.pdf)

<sup>(113)</sup> Pozri Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Online platformy a jednotný digitálny trh – Príležitosti a výzvy pre Európu z 25.5.2016, COM(2016)288, k dispozícii na stránke <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0288>

Orgánom dohľadu nad trhom by mali byť zverené právomoci a zdroje na priame využívanie týchto postupov oznamovania a prijímania opatrení alebo nadviazanie spolupráce so svojimi vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za vykonanie smernice o elektronickom obchode. <sup>(114)</sup>

Pokiaľ chce sprostredkovateľ využívať výnimku zo zodpovednosti podľa článku 14 ods. 1 smernice o elektronickom obchode, dotknutý online sprostredkovateľ je povinný konať a odstrániť alebo znemožniť prístup k nezákonným informáciám okamžite potom, ako bol informovaný, napríklad o nebezpečnom alebo nevyhovujúcom výrobku. <sup>(115)</sup> Na tieto účely musia orgány predkladajúce oznámenie poskytnúť dostatočné informácie, aby poskytovatelia sprostredkovateľských služieb mohli primerane identifikovať príslušné nezákonné informácie.

Zatiaľ čo v článku 15 ods. 1 smernice o elektronickom obchode sa zakazuje uloženie všeobecnej povinnosti monitorovať alebo aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, v tomto článku sa takisto stanovuje, že členské štáty môžu ustanoviť povinnosť, aby sprostredkovatelia urýchlene informovali príslušné orgány o údajných vykonávaných nezákonných činnostiach alebo o údajných nezákonných poskytovaných informáciách zo strany príjemcov ich služby. Sprostredkovatelia môžu byť takisto povinní poskytnúť na požiadanie príslušným orgánom informácie, ktoré umožnia identifikáciu príjemcov ich služby, s ktorými uzatvorili dohody o uložení informácií.

S cieľom pomôcť sprostredkovateľom účinne reagovať a získavať informácie o ponuke nebezpečných alebo nevyhovujúcich výrobkov na predaj mimo svojho webového sídla sa odporúča, aby orgány členských štátov nadviazali s kľúčovými sprostredkovateľmi poskytujúcimi hostingové služby pre výrobky predávané online úzke vzťahy, ktoré umožnia rýchlu reakciu.

Okrem postupu oznamovania a prijímania opatrení, ktorý môže byť stanovený vnútroštátnym právom, môžu niektoré orgány dohľadu nad trhom EÚ aj blokovať a znefunkčniť určité webové sídla na základe svojich príslušných vnútroštátnych právnych rámcov.

Nakoniec, pokiaľ ide o osobitné charakteristiky riadenia bezpečnosti výrobkov v elektronickom obchode, treba poznamenať, že výhodou online nákupov je jednoduchá identifikácia spotrebiteľov a ostatných koncových používateľov, keďže ich kontaktné údaje sú sprístupnené pri nakupovaní online. To znamená, že príslušné hospodárske subjekty by mohli mať účinnejší prístup k zákazníkom v prípade potreby nápravného opatrenia, ako je stiahnutie výrobku z trhu <sup>(116)</sup>.

## ČASŤ C – ZVYŠOVANIE INFORMOVANOSTI SPOTREBITEĽOV A PODNIKOV O BEZPEČNOSTI A SÚLADU VÝROBKOV PREDÁVANÝCH ONLINE S PRÁVNymi PREDPISMI

Táto časť obsahuje najlepšie postupy pre orgány členských štátov na zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov a podnikov o problémoch, ktoré predstavujú nebezpečné a nevyhovujúce výrobky predávané online.

### 1. Zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov

Jedným zo spôsobov, ako zabrániť tomu, aby boli spotrebiteľia vystavení zdravotným, bezpečnostným a iným rizikám súvisiacim s výrobkami zakúpenými online, je zvýšiť ich informovanosť o problémoch spojených s nákupmi online a umožniť im, aby prijímali informované rozhodnutia.

Orgánom sa odporúča, aby zlepšili ochranu spotrebiteľov tým, že svoje činnosti v oblasti dohľadu a presadzovania doplnia o komunikačné činnosti určené spotrebiteľom.

Orgány by mohli vyvinúť svoj súbor komunikačných a informačných nástrojov pre spotrebiteľov založený na predpoklade, že spotrebiteľia vo všeobecnosti očakávajú, že výrobky, ktoré nakupujú online, sú bezpečné a v súlade s príslušnými pravidlami. Spotrebiteľia bezprostredne nevnímajú možné riziká spojené s nákupom online <sup>(117)</sup>.

Snahou je zaoberať sa v tejto kapitole dvomi aspektmi, ktoré sú dôležité pre zvyšovanie informovanosti spotrebiteľov: tým, čo je pre spotrebiteľov užitočné vedieť, a tým, ako by orgány členských štátov mohli informovať spotrebiteľov. Tieto návrhy môžu byť použité v prípadných informačných kampaniach pre spotrebiteľov.

<sup>(114)</sup> Ďalšie podrobné informácie o týchto povinnostiach sú stanovené v pracovnom dokumente útvarov Komisie Online služby vrátane elektronického obchodu na jednotnom trhu, s. 30, [http://ec.europa.eu/internal\\_market/e-commerce/docs/communication2012/SEC2011\\_1641\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/docs/communication2012/SEC2011_1641_en.pdf)

<sup>(115)</sup> „Oznámenia údajne protiprávných činností alebo informácií sa môžu ukázať ako nedostatočne presné [...], nič to však nemení na tom, že vo všeobecnosti predstavuje okolnosť, ktorú vnútroštátny súd musí zohľadniť pri posudzovaní, a to vo vzťahu k takto prevádzkovateľovi poskytnutým informáciám, realite jeho vedomosti o skutočnostiach alebo informáciách, na základe ktorých by obozretný hospodársky subjekt musel konštatovať protiprávnosť“ – vec C-324/09 L'Oréal SA a ďalší/eBay International AG a ďalší, bod 122.

<sup>(116)</sup> Je potrebné vziať do úvahy požiadavky na ochranu údajov.

<sup>(117)</sup> Pozri napríklad: The consumer perspective regarding product safety for online purchases (Hľadisko spotrebiteľov týkajúce sa bezpečnosti výrobkov pri online nákupoch), NVWA 2016, oznámené v OECD (2016), „Online Product Safety: Trends and Challenges“ (Online bezpečnosť výrobkov: trendy a výzvy), OECD Digital Economy Papers, č. 261, OECD Publishing, Paríž. DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/5q93jlt-en>.

### 1.1. **Čo je pre spotrebiteľov užitočné vedieť?**

Z hľadiska bezpečnosti a súladu s právnymi predpismi môžu orgány členských štátov podniknúť kroky na zabezpečenie toho, aby boli spotrebiteľia informovaní aspoň o týchto základných aspektoch týkajúcich sa online predaja spotrebných výrobkov:

- spotrebné výrobky (ponúkané online a v tradičných obchodoch) podliehajú širokej škále právnych požiadaviek, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby výrobky nepredstavovali pre spotrebiteľov zdravotné, bezpečnostné ani iné riziko,
- spotrebiteľia by pri nakupovaní online mali byť podporovaní v tom, aby skontrolovali prítomnosť požadovaných informácií o výrobku, napríklad upozornenia a informácie o výsledovateľnosti (ako sú adresa a kontaktné údaje výrobcu, prípadne aj dovozcu) <sup>(118)</sup>,
- orgány dohľadu nad trhom v členských štátoch EÚ sú v rámci svojej právomoci monitorovať trh zodpovedné za zabezpečenie toho, aby boli výrobky ponúkané na predaj bezpečné a splňali platné požiadavky,
- s cieľom minimalizovať riziká pri nákupe nebezpečných výrobkov online by spotrebiteľia mohli:
  - overiť, či výrobok, ktorý chcú kúpiť, podliehal obmedzujúcim opatreniam, napríklad stiahnutiu z trhu, na webovom sídle RAPEX <sup>(119)</sup>, na portáli Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) o stiahnutí výrobkov <sup>(120)</sup> alebo v akýchkoľvek iných zoznamoch vnútroštátnych stiahnutí z trhu,
  - prekontrolovať informácie, ktoré poskytol online predajca, na základe informácií, ktoré sa nachádzajú na webovom sídle výrobcu <sup>(121)</sup>,
  - kontaktovať predávajúceho alebo webovú stránku s cieľom pokúsiť sa zistiť, či výrobok spĺňa príslušné požiadavky EÚ;
- spotrebiteľia by mali byť informovaní o možných nástrojoch, ktoré môžu byť použité na predkladanie sťažností a oznamovanie bezpečnostných problémov alebo iných problémov týkajúcich sa nevyhovujúcich výrobkov zakúpených online príslušným orgánom. Mali by byť informovaní aj o svojich právach spotrebiteľa v prípade stiahnutia výrobku z trhu.

Ďalšie podrobné informácie týkajúce sa jednotlivých odvetví by sa mohli poskytnúť pre tie kategórie výrobkov, v prípade ktorých hrozí výskyt závažnejších rizík, nehôd a úrazov <sup>(122)</sup>.

### 1.2. **Ako by mali členské štáty informovať spotrebiteľov o posudzovaní aspektov bezpečnosti výrobkov pri nákupe online?**

V tomto oddiele sú opísané konkrétne nástroje na informovanie spotrebiteľov a najlepšie postupy, ktoré už niektoré členské štáty používajú na to, aby spotrebiteľom poskytovali informácie týkajúce sa bezpečnosti výrobkov online.

#### 1.2.1. *Webové sídla orgánov*

Na webových sídlach orgánov by sa mohli poskytovať stručné a aktuálne informácie o zákonoch týkajúcich sa bezpečnosti výrobkov a právach spotrebiteľov, právach a povinnostiach hospodárskych subjektov. Tieto webové sídla by mohli poskytnúť jasný priestor, v ktorom by spotrebiteľia mohli predkladať sťažnosti týkajúce sa bezpečnosti a/alebo nesúladu výrobkov predávaných online s právnymi predpismi.

<sup>(118)</sup> V tejto súvislosti pozri tiež usmernenie Komisie 2005/29/ES o vykonávaní/uplatňovaní smernice o nekalých obchodných praktikách z 25. mája 2016, SWD(2016) 163 final, k dispozícii na stránke [http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp\\_guidance\\_sk.pdf](http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp_guidance_sk.pdf), najmä stranu 75 o bezpečnostných upozorneniach týkajúcich sa daného výrobku. Pozri napríklad aj článok 11 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek (Ú. v. EÚ L 170, 30.6.2009, s. 1).

<sup>(119)</sup> [http://ec.europa.eu/consumers/consumers\\_safety/safety\\_products/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.search](http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.search)

<sup>(120)</sup> <http://globalrecalls.oecd.org/>

<sup>(121)</sup> Online predajcovia a výrobcovia nie sú vždy ten istý subjekt. Online predajcovia môžu nakupovať tovar od výrobcu a predávať ho na cielenom webovom sídle (alebo cez sprostredkovateľa/poskytovateľa hostingových služieb). Je však tiež možné, že výrobca vyrába a predáva svoj vlastný výrobok vo svojom vlastnom, na to určenom internetovom obchode.

<sup>(122)</sup> Pozri napríklad: <http://www.electricalsafetyfirst.org.uk/mediafile/100129855/Buying-Electrical-Goods-Online-A5-Leaflet-2014.pdf>

### 1.2.2. Využívanie médií a informačných kampaní

Orgány by mohli využívať médiá a internet na sprostredkovanie kľúčových posolstiev spotrebiteľom. Medzi médiá používané na šírenie správ širokému cieľovému publiku by mohli patriť etablované televízne programy, špecializované webové sídla, tlač vrátane spotrebiteľských časopisov.

Keďže problémy súvisiace s bezpečnosťou výrobkov sa dostávajú na titulky novín, na orgány sa veľmi často obracajú médiá, aby od nich získali komentáre a rozhovory. Orgánom by to mohlo poskytnúť príležitosť na to, aby spotrebiteľov upozornili na kľúčové otázky pri nakupovaní výrobkov online<sup>(123)</sup>.

Orgány sa tiež vyzývajú, aby vytvorili informačné kampane, a to aj v sociálnych médiách, ktoré by boli zamerané na bezpečnosť a súlad výrobkov predávaných online s právnymi predpismi. Orgány by mohli zahrnúť aj informácie o aspektoch, ktoré je potrebné zohľadniť v záujme bezpečného nakupovania online.

### 1.2.3. Systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov

Systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov sú dôležité pre orgány dohľadu nad trhom, pretože poukazujú na nebezpečné a nevyhovujúce výrobky, ako aj na obavy a potreby spotrebiteľov<sup>(124)</sup>. Sťažnosti sú dobrým zdrojom informácií pre plánovanie činností dohľadu a informovania spotrebiteľov. Vnútroštátne orgány by mohli spotrebiteľom poskytnúť zrozumiteľné informácie o tom, a) kedy podať sťažnosť, b) ako podať sťažnosť a c) ktorý orgán je zodpovedný za vybavenie sťažnosti.

Členské štáty by mohli zabezpečiť, aby boli systémy nakladania so sťažnosťami spotrebiteľov k dispozícii online pre nebezpečné a nevyhovujúce výrobky predávané online, so zreteľom na odporúčanie Komisie o používaní harmonizovanej metodiky klasifikácie a ohlasovania sťažností a otázok spotrebiteľov EÚ<sup>(125)</sup>.

## 2. Zvyšovanie informovanosti podnikov

Aj keď za dodržiavanie predpisov EÚ je zodpovedný hospodársky subjekt, zvyšovanie informovanosti podnikov o požiadavkách, ktoré musia splniť, pomáha zaistiť, aby sa k spotrebiteľom dostali bezpečné a vyhovujúce výrobky. Dostupnosť informácií o platných pravidlách vo všeobecnosti prispieva k prítomnosti bezpečnejších výrobkov na trhu, keďže ovplyvňuje a posilňuje dodržiavanie právnych predpisov zo strany hospodárskeho subjektu. Profil súladu s právnymi predpismi poskytuje hospodárskym subjektom množstvo výhod, prispieva k efektívnemu využívaniu ich zdrojov, úspore nákladov súvisiacich s nápravnými opatreniami a zabraňuje strate dobrého mena.

Zvyšovanie informovanosti podnikov sa spravidla začína poskytnutím jednoduchého prístupu k základným informáciám o platných požiadavkách a spôsobe ich dodržiavania. V záujme efektívnosti môžu byť poskytované informácie o konkrétnych odvetviach alebo výrobkoch. V tejto súvislosti možno online prostrediu prispôsobiť klasické informačné kampane, semináre týkajúce sa bezpečnosti a dodržiavania súladu s právnymi predpismi atď.<sup>(126)</sup>

Ďalší spôsob, ako osloviť podniky, je prostredníctvom osobitných usmernení určených týmto podnikom. V takýchto usmerneniach by sa mohli zdôrazniť všetky užitočné informácie o tom, ako predávať bezpečný a vyhovujúci tovar online v konkrétnej oblasti, ktoré požiadavky je potrebné splniť a aký druh zodpovednosti nesie online prevádzkovateľ. Môže sa poukázať aj na pokuty a sankcie, ktorým môžu online prevádzkovatelia čeliť v prípade, že porušia platné právne predpisy<sup>(127)</sup>.

<sup>(123)</sup> Prax členských štátov v oblasti využívania médií na informovanie spotrebiteľov, opísaná v prípadovej štúdii č. 12 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávaných online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

<sup>(124)</sup> Prax členských štátov: Prípád 9 Štúdie osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

<sup>(125)</sup> C(2010)3021 [http://ec.europa.eu/consumers/archive/strategy/docs/consumer-complaint-recommendation\\_sk.pdf](http://ec.europa.eu/consumers/archive/strategy/docs/consumer-complaint-recommendation_sk.pdf)

<sup>(126)</sup> Prax členských štátov: Prípád 16 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

<sup>(127)</sup> Prax: Prípád 17 Štúdie o osvedčených postupoch pri činnostiach dohľadu nad trhom týkajúcim sa nepotravinárskych spotrebných výrobkov predávanými online – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> a <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Keďže spotrebné výrobky dostupné na trhu EÚ pochádzajú aj z krajín mimo EÚ, je dôležité osloviť podniky pôsobiace zo zahraničia, napr. obchody so sídlom mimo EÚ. Jedným z opatrení by mohlo byť zabezpečiť, aby informácie vytvorené pre podniky EÚ boli dostupné a zviditeľnené pre podniky, ktoré majú sídlo mimo EÚ, napr. na obchodných veľtrhoch a príslušných obchodných komorách, v centrách na podporu obchodu, informačných centrách a v miestnych orgánoch, ktoré môžu informovať hospodárske subjekty v tretích krajinách.

Spolupráca s online platformami môže byť užitočná pri distribúcii/poskytovaní príslušných informácií podnikom, ktoré ponúkajú spotrebné výrobky na svojej platforme spotrebiteľom v EÚ.

Okrem toho by sa na úrovni EÚ v kľúčových partnerských krajinách v spolupráci s miestnymi orgánmi mohli v ideálnom prípade uskutočniť koordinované alebo organizované semináre s cieľom lepšie zabezpečiť, aby sa tieto informácie dostali k tým správnym spoločnostiam. Ako užitočná by sa mohla preukázať a osobitná odborná príprava pre dovozcov.

---